

INSTYTUT TURYSTYKI

**BADANIE RUCHU TURYSTYCZNEGO W WOJEWÓDZTWIE
MAŁOPOLSKIM W 2011 ROKU**

RAPORT KOŃCOWY - STRESZCZENIE

Warszawa listopad 2011

Opracowany Raport składa się z 6 sześciu zasadniczych części. Zawiera:

- założenia metodologiczne, schemat, strukturę próby i omówienie realizację badań terenowych;
- oszacowanie liczby gości odwiedzających województwo małopolskie w 2011 r. wraz z porównywalnymi wielkościami z lat poprzednich;
- dane o respondentach o charakterze społeczno-demograficznym;
- wyniki badań, obrazujące charakter podróży, zachowania odwiedzających w trakcie jej trwania, poziom i charakter wydatków oraz oceny regionu;
- charakterystykę wybranych grup odwiedzających z zagranicy pod kątem tzw. profili narodowych i w układzie analizy porównawczej;
- przedstawienie tendencji w zakresie rozkładów badanych cech w dłuższym okresie;
- podsumowanie i wnioski.

Zgodnie z tym podziałem w streszczeniu przedstawiono najważniejsze zagadnienia odpowiadające merytorycznej treści Raportu.

1. Założenia metodologiczne, schemat, strukturę próby i omówienie realizację badań terenowych

Celami głównymi badań było oszacowanie wielkości ruchu turystycznego na podstawie analizy wieloźródłowej oraz charakterystyka krajowych i zagranicznych uczestników ruchu turystycznego w województwie małopolskim. Oszacowania i badania terenowe przeprowadzone w 2011 r. stanowią jedno z kluczowych źródeł pozwalających na realizację celu głównego.

W ramach tak sformułowanych celów głównych wyodrębniono następujące cele szczegółowe:

1. określenie szacunkowej liczby gości odwiedzających województwo małopolskie;
2. określenie liczby turystów odwiedzających województwo małopolskie;
3. określenie struktury i dynamiki ruchu turystycznego w województwie małopolskim;
4. określenie szacunkowych wpływów z turystyki dla gospodarki Małopolski;
5. określenie charakterystyki turysty krajowego i zagranicznego odwiedzającego województwo małopolskie;
6. określenie rankingu najczęściej odwiedzanych atrakcji i produktów turystycznych w województwie małopolskim;
7. ocena oferty turystycznej województwa małopolskiego;
8. określenie charakterystyki rynków zagranicznych istotnych w ruchu turystycznym przyjazdowym do województwa małopolskiego.

Zgodnie z przyjętą terminologią wśród badanych wyodrębniono kategorię rezydenta krajowego, rezydenta zagranicznego oraz odwiedzającego, w tym odwiedzającego – 1-dniowego, oraz odwiedzającego – turysty i te kategorie uwzględniono w trakcie realizacji badań, przy interpretacji ich wyników oraz przy oszacowaniach ruchu turystycznego na terenie Małopolski. Relacje pomiędzy wyodrębnionymi kategoriami

przedstawia tab. 1. Przy czym, ze względu na marginalnie statystycznie znaczenie segmentu rezydentów zagranicznych – odwiedzających 1-dniowych, ta grupa nie była wyodrębniana jako osobny zbiór lecz traktowana łącznie z rezydentami zagranicznymi turystami. W efekcie analiza uwzględnia rezydentów krajowych – turystów, rezydentów krajowych – turystów, oraz rezydentów zagranicznych – bez względu na długość pobytu. Dostosowane były do tego odpowiednie wersje kwestionariusza ankiety (w tym w 6 wersjach językowych dla rezydentów zagranicznych).

Tab. 1. Podział i relacje grup ujętych w badaniu

	Rezydent krajowy	Rezydent zagraniczny
Odwiedzający - turysta (nocujący poza miejscem stałego zamieszkania)	Rezydent krajowy – turysta	Rezydent zagraniczny – turysta
Odwiedzający 1-dniowy	Rezydent krajowy – odwiedzający 1-dniowy	Rezydent zagraniczny – odwiedzający 1-dniowy

Badania prowadzono łącznie w 25 punktach o istotnym znaczenia dla ruchu turystycznego na terenie województwa, z podziałem na zrównoważony pobór próby w robocze dni tygodnia (poniedziałek-piątek) i weekendy. Łącznie przeprowadzono 12 poborów próby (6 w dni robocze i 6 w weekendy).

Ogólna liczba respondentów wyznaczona do badania przez Zarząd Województwa Małopolskiego wynosiła 6 tys. respondentów, w tym 20% rezydentów zagranicznych.

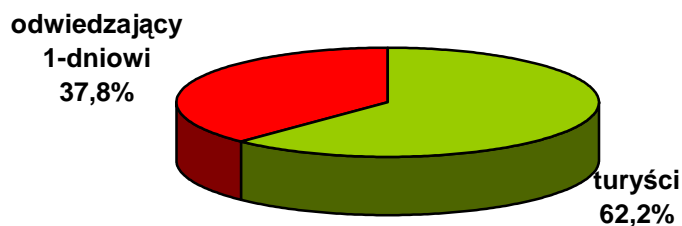
Respondenci dobierani byli metodą losową: co 20-ta osoba pytana. Warunkiem wejścia do próby było mieszkanie i/bądź praca lub nauka w innej miejscowości niż realizowane było badanie, tj. poprzez wyczerpanie kryterium należenia do jednej z trzech badanych zbiorowości. Powyższy schemat realizacji badania powodował, że próba miała charakter warstwowo-losowy.

Badania terenowe realizowano w okresie I kwartału (luty-marzec) – 18 punktów badania oraz III kwartału (lipiec-wrzesień) – 22 punkty badania.

Ogółem w całych badaniach zrealizowano 6 068 ankiet, co stanowi 101,1% założonej wielkości, z czego w okresie zimowym przeprowadzono 2 666 ankiet i 3 402 ankiety w okresie letnim. Wśród badanych było 1 264 rezydentów zagranicznych i 4 804 krajowych. W stosunku do zakładanych wielkości pulę rezydentów zagranicznych zrealizowano w 105,3%, krajowych 100,1%.

W efekcie realizacji badań rezydenci polscy (łącznie turyści i odwiedzający 1-dniowi) stanowili 79,2% badanych, rezydenci zagraniczni 20,8%. Wśród rezydentów polskich turystów było 53,1%, odwiedzających 1-dniowych 46,9%. Wśród ogółu badanych (krajowych i zagranicznych) turyści mieli 62,2%, odwiedzający 1-dniowi 37,8% (rys. 1)

Rys. 1. Udział % odwiedzających 1-dniowych i turystów wśród ogółu badanych

Badania przeprowadzono we wszystkich założonych miejscach. Strukturę próby ze względu na miejsce i czas badania przedstawia tab. 2

Tab. 2. Rozkład przeprowadzonych ankiet w 2011 r. na terenie województwa małopolskiego wg podziału na I i III kwartał oraz miejsce badania

Lp	Miejsce badania	Zima I kw.	Lato III kw.	Razem	%
1	Oświęcim muzeum AB	168	169	337	5,6
2	Zakopane Kasprowy W./Kuźnice/TPN	173	160	333	5,5
3	Zakopane Krupówki	169	160	329	5,4
4	Kraków Sukiennice	167	160	327	5,4
5	Wieliczka kopalnia soli	167	159	326	5,4
6	Kraków Wawel	166	159	325	5,4
7	Szczawnica SN Palenica	164	161	325	5,4
8	Kraków Floriańska	164	160	324	5,3
9	Rabka/ wyciąg Radziejowa/park zdrojowy	160	164	324	5,3
10	Zakopane Gubałówka	161	163	324	5,3
11	Kalwaria Zebrz. Sanktuarium	155	158	313	5,2
12	Zawoja wyciągi narc./wyjście na szlaki	151	154	305	5,0
13	Wadowice dom Jana Pawła II	149	152	301	5,0
14	Krynica Z. Deptak	109	144	253	4,2
15	Krynica SN Jaworzyna Kryn.	108	138	246	4,1
16	Sromowce, początek splotu	-	166	166	2,7
17	Sucha Beskidzka, Rynek przy Zamku	-	163	163	2,7
18	Kraków Sanktuarium Łagiewniki	-	160	160	2,6
19	Szczawnica Pijalnia	-	157	157	2,6
20	Bukowina Tatr. stacje narc.	155	-	155	2,6
21	Nowy Sącz, Rynek/Park Etnog.	-	140	140	2,3
22	Tarnów, Rynek przy Centrum IT	-	138	138	2,3
23	Ojców, wejście do OPN	-	117	117	1,9
24	Rytro ON Ryterski Raj	109	-	109	1,8
25	Wierchomla SN	71	-	71	1,2
Razem		2 666	3 402	6 068	100,0
w %		43,9	56,1		100,0

SN – oznacza stację narciarską
ON – oznacza ośrodek narciarski

Wśród rezydentów zagranicznych najczęściej wykorzystywaną wersją kwestionariusza była anglojęzyczna (41,5%), a kolejno polskojęzyczna (20%) i niemieckojęzyczna (17,3%). Pozostałe wykorzystywano w znacznie mniejszym stopniu.

2. Oszacowanie liczby gości odwiedzających Województwo Małopolskie w 2011 roku oraz porównanie z wielkościami z lat poprzednich

Na podstawie danych GUS, danych służby celnej, innych instytucji zajmujących się statutowo monitoringiem ruchu turystycznego w Polsce, informacji uzyskanych od zarządzających atrakcjami turystycznymi w Małopolsce, organizacji przewodnickich, organizatorów ruchu turystycznego dokonane zostało oszacowanie ruchu turystycznego w województwie małopolskim w 2011 r. Na podstawie raportów z badań ruchu turystycznego w województwie małopolskim z lat 2006-2010 dokonano analizy porównawczej

Według przeprowadzonych szacunków w 2011 roku województwo małopolskie odwiedziło 11 870 tys. osób to jest o 4,1% więcej niż w 2010 roku¹. W tym samym czasie Kraków odwiedziło 8 050 tys. osób to jest o 4,5% więcej niż w 2010 roku. Wielkości te z wyodrębnieniem na odwiedzających krajowych i zagranicznych oraz odwiedzających Kraków dla okresu 2006-2011 przedstawiono w tab. 3.

Tab. 3.. Oszacowanie liczby odwiedzających województwo małopolskie i Kraków ogółem i w podziale na odwiedzających rezydentów krajowych i zagranicznych w tys.

	w tys. osób						2011/2010 zmiana w %
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Odwiedzający ogółem	10 715	13 200	12 454	10 920	11 400	11 870	4,1%
w tym Kraków	6 407	7 947	7 081	7 300	7 700	8 050	4,5%
Odwiedzający krajowi	7 844	9 935	9 757	8 590	8 900	9 300	4,5%
w tym Kraków	4 286	5 455	5 040	5 200	5 400	5 730	6,1%
Odwiedzający zagraniczni	2 871	3 266	2 696	2 330	2 500	2 570	2,8%
w tym Kraków	2 121	2 492	2 041	2 100	2 200	2 320	5,5%

W ujęciu szacunków całorocznych wśród odwiedzających województwo małopolskie w 2011 roku przewiduje się, że będzie 8 970 tys. turystów. W tym samym roku Kraków odwiedziło/odwiedzi 6 350 tys. turystów, co stanowi wzrost o 2,4% w stosunku do roku ubiegłego. Dane dotyczące szacowanej liczby turystów w latach 2006-2011 (z uwzględnieniem turystów w Krakowie oraz podziałem na turystów krajowych i zagranicznych) przedstawione są w tab. 4. Różnice wielkości ruchu pomiędzy tab. 4 i 3 wskazują na skalę odwiedzających 1-dniowych.

Na podstawie analizy dotychczasowego ruchu pasażerskiego w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Kraków szacuje się, że w 2011 roku ruch ten wzrośnie o ok. 4%, osiągając poziom 3 mln pas. i zbliży się tym samym do rekordowej wielkości z 2007 roku.

¹ W porównaniu z oszacowaniami za 2010 rok skorygowanymi o ostateczne dane za 2010 rok.

Tab. 4. Oszacowanie liczby turystów odwiedzających województwo małopolskie i Kraków ogółem i w podziale na rezydentów krajowych i zagranicznych w tys. w latach 2006-2011

	w tys. osób						Zmiana 2011/2010
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Turyści ogółem	8 540	8 560	8 128	8 540	8 700	8 970	3,1%
w tym Kraków	4 485	4 620	4 099	5 850	6 200	6 350	2,4%
Turyści krajowi	6 380	6 360	6 310	6 385	6 400	6 600	3,1%
w tym Kraków	3 000	3 000	2 772	3 900	4 000	4 130	3,3%
Turyści zagraniczni	2 160	2 200	1 818	2 155	2 300	2 370	3,0%
w tym Kraków	1 485	1 620	1 327	1 950	2 200	2 220	0,9%

Według danych z wybranych atrakcji turystycznych województwa zmiany ruchu w pierwszych trzech kwartałach 2011 roku kształtowały się bardzo nierównomiernie od -7% do +41%, a dokładniejsze szacunki wskazują, że ruch w atrakcjach turystycznych województwa małopolskiego w całym 2011 roku zwiększył się o ok. 8%. Należy jednak uwzględnić wzrost liczby atrakcji, co może obniżyć jednostkowe wyniki odwiedzin.

Na podstawie danych z atrakcji krakowskich należy szacować, że ruch w atrakcjach turystycznych Krakowa w 2011 roku będzie większy o ok. 16% w stosunku do roku ubiegłego. Warto jednak zwrócić uwagę na, że na ten wynik składa się zarówno spodziewany spadek wizyt na Wawelu, jak i duży wzrost liczby gości w Muzeum Narodowym.

Instytut Turystyki szacuje, że w 2011 roku **łącznie wpływy** od odwiedzających miejscowości województwa małopolskiego rezydentów krajowych i zagranicznych wyniosły 11,0 mld PLN. Na liczbę tą złożyły się wydatki turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających miejscowości województwa małopolskiego w 2011 r. które wyniosły ok. 10,1 mld PLN. Do wpływów od turystów należy dodać wpływy od odwiedzających 1-dniowych. Szacuje się je na ok. 0,9 mld PLN. Uwzględniając podział na odwiedzających krajowych i zagranicznych wpływy od przyjeżdżających z zagranicy ocenia się na 5,47 mld USD, a od krajowych 5,54 mld PLN.

3. Dane o respondentach o charakterze społeczno-demograficznym

Na podstawie zebranych danych o cechach społeczno-demograficznych można w wyodrębnionych segmentach nakreślić profile respondentów w każdej z grup.

3.2. Profil rezydenta polskiego - odwiedzającego 1-dniowego

Pod względem płci segment ten był bardzo zrównoważony z minimalną nadwyżką kobiet.

Uwzględniając wiek, ponad 46% respondentów mieściło się w przedziale 25-39 lat, a 21% w młodszych grupach wiekowych. Oznacza to, że ok. 2/3 badanych odwiedzających 1-dniowych nie przekroczyło 40 roku życia. Zaledwie 7% respondentów było w wieku emerytalnym (tj. powyżej 60 roku życia). Można zatem mówić o znacznym przesunięciu rozkładu w stronę młodszych grup wiekowych i o statystycznej przewadze grupy do 24 lat w stosunku do seniorów (60 lat i więcej).

Dominowały osoby pozostające w stałych związkach (55%), a osoby deklarujące się jako panna/kawaler stanowiły ok. 1/3 badanych.

Stosunkowo duży odsetek odwiedzających 1-dniowych zamieszkiwał na wsi i w najmniejszych miastach (ok. 40%). Za interesującą cechą należy uznać, że zamieszkanie na wsi deklarowało o połowę więcej respondentów w tej grupie niż mieszkanie w największych miastach (powyżej 0,5 mln). Łącznie na wsi i w miastach do 100 tys. mieszkało ponad 70% badanych. Stanowiło to rys charakterystyczny tej grupy podróżujących zarówno w okresie zimowym, jak i letnim (a więc zjawisko nieprzypadkowe).

Wśród respondentów omawianego segmentu przeważały osoby z wykształceniem średnim (44%), a udział osób z wykształceniem wyższym był o 5 pkt. proc. niższy. Badani z innym poziomem wykształcenia mieli udziały niewielkie (na poziomie 14%).

Uwzględniając wykonywany zawód stwierdzić trzeba, że brak w tym segmencie wyraźnej przewagi którejś z grup zawodowych; najliczniejszą tworzyli uczniowie i studenci, a z podobną częstotliwością pojawiali się robotnicy wykwalifikowani bądź pracownicy sektora usług (20-21%). Nieznaczny był udział wyższej kadry kierowniczej i specjalistów (niecałe 6%), nieco większy emerytów (9%). Podobnie jak w innych badaniach nad ruchem turystycznym najmniejszy udział był rolników (2%).

Najczęściej wskazywany model gospodarstwa domowego to rodzina 3-4 osobowa (ok. 53% wskazań), co ósmy badany tworzył 1-osobowe gospodarstwo domowe. Dominująca większość (52%) nie miała dzieci, a prawie 30% wskazywało na posiadanie 1 dziecka. Na rozkładach tych niewątpliwie rzutuje struktura wieku badanych.

Absolutna większość ankietowanych odwiedzających 1-dniowych (50,3%) ocenia swoje dochody na poziomie zbliżonym do przeciętnej. Tych, którzy uznawali swoje dochody jako wyższe od przeciętnych było niecałe 31% i była to grupa znacznie liczniejsza niż tych, którzy lokowali się z dochodami poniżej przeciętnej (różnica 14 pkt. proc.). Można zatem mówić o zasadniczo dobrej ocenie swojej sytuacji materialnej przez odwiedzających 1-dniowych.

3.2. Profil rezydenta polskiego - turysty

Pod względem płci segment ten był zrównoważony z nieznaczną nadwyżką udziału kobiet, a różnica wyniosła 4 pkt. proc.

Najczęściej reprezentowanym przedziałem wieku było 25-39 lat (46%). Osoby młodsze stanowiły 18% i było to nieco mniej niż wśród odwiedzających 1-dniowych. Osoby w wieku emerytalnym (60 i więcej lat) stanowiły równie niewielki odsetek, co wśród odwiedzających 1-dniowych (8%). Oznacza to, że podobnie, jak wśród odwiedzających 1-dniowych, także wśród turystów zauważyć można znaczną przewagę młodszych grup wiekowych.

Dominująca większość (57%) pozostawała w związkach, a tych którzy deklarowali się jako panna/kawaler było 34%. Inne przypadki pojawiały się sporadycznie.

Najczęściej wskazywanym typem miejscowości stałego miejsca zamieszkania były największe miasta (18%), natomiast na wsi i w małych miasteczkach (do 20 tys. mieszkańców) mieszkało 26% respondentów tej grupy. Oznacza to istotną różnicę w stosunku do struktury zamieszkania odwiedzających 1-dniowych. Łącznie w miastach do 100 tys. mieszkańców i na wsi mieszkało 58%. Świadczy to, że odwiedzający – turyści w znacznie większym stopniu niż 1-dniowi mieszkają na stałe w dużych i największych miastach.

Wśród turystów przeważa wykształcenie wyższe, które zadeklarowało prawie 47% badanych. Cecha ta także różnicuje ten segment wobec odwiedzających 1-dniowych. Można zatem mówić, że wyższe wykształcenie i zamieszkanie w dużych miastach to cechy występujące istotnie częściej wśród turystów podróżujących po Małopolsce niż wśród odwiedzających 1-dniowych.

W odniesieniu do statusu zawodowego najliczniejszą grupą tego segmentu byli uczniowie i studenci (19%) i był to podobny odsetek jak wśród odwiedzających 1-dniowych. Więcej natomiast było wyższej i średniej kadry kierowniczej – łącznie 21% (16% wśród 1-dniowych), mniej z kolei robotników wykwalifikowanych/pracowników sektora usług (różnica 4 pkt proc.). Koresponduje to z częstszym występowaniem w tej grupie wyższego wykształcenia oraz zamieszkiwaniem w dużych miastach i tworzy spójny obraz cech tej grupy.

Biorąc pod uwagę stan rodzinny można mówić o nieznaczonej dominacji modelu rodziny 3-4 osobowej (52%), a co szósty badany (nieco rzadziej niż wśród odwiedzających 1-dniowych) tworzył 1-osobowe gospodarstwo domowe. Wśród badanych tej grupy bezwzględna większość (57%) wskazała na brak dzieci, a 28% deklaroowało 1 dziecko. Różnice rozkładu tych cech (tj. wielkości gospodarstwa domowego i odsetka posiadających 1 dziecko) w stosunku do grupy odwiedzających 1-dniowych były minimalne.

Oceniając swoje dochody 38% uznało je za znacznie lub nieco wyższe od przeciętnych, 15% zakwalifikowało je jako niższe lub znacznie niższe, a 45% za przeciętne. Porównując tę strukturę z deklaracjami odwiedzających 1-dniowych można stwierdzić, że ocena własnej sytuacji materialnej w segmencie turystów jest lepsza (więcej tych, którzy oceniali swoje dochody jako ponadprzeciętne). Ocena ta współgra z rozkładem cech statusu zawodowego, wykształcenia i miejsca zamieszkania.

3.3. Profil rezydenta zagranicznego

Rozkład płci w badanej grupie rezydentów zagranicznych ma charakter nieco mniej zrównoważony niż w przypadku rezydentów polskich, z niewielką (6 pkt. proc.) przewagą mężczyzn.

Osoby w wieku 25-39 lat stanowiły 50% badanych. Młodsze grupy wiekowe (do 24 lat) stanowiły 16% udziału w próbie i było to mniej niż w obu segmentach rezydentów polskich. Osoby powyżej 59 roku życia to ok. 6% badanych, a więc równie skromnie występujące, co wśród rezydentów polskich. Oznacza to, że respondenci ze skrajnych przedziałów wiekowych byli zjawiskiem w grupie badanych stosunkowo rzadkim.

Osób stanu wolnego (36%) jest wyraźnie mniej niż osób pozostających w związkach (56%), choć ta różnica nie jest drastyczna. Pozostałe grupy według kryterium stanu cywilnego miały znaczenie marginalne, a struktura jest bardzo zbliżona do tej, którą wykazywali się rezydenci polscy.

Ponad 2/5 respondentów zagranicznych (43%) mieszka w największych miastach (powyżej 0,5 mln mieszkańców), a prawie 60% w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców. Na wsi i w małych miasteczkach (do 20 tys. mieszk.) zamieszkanie deklaroowało po 15% badanych. Oznacza to, że ośrodki wielkomiejskie są podstawowymi – wśród badanych – centrami generowania ruchu przyjazdowego do Małopolski, a wsie i małe miasteczka stanowią mało znaczące środowiska. Stanowi to istotną różnicę w stosunku do segmentów rezydentów polskich.

Wśród badanych przeważa wykształcenie średnie (16-19 lat nauki), które zadeklarowało 46% badanych. Niesymetrycznie rozkłada się udział tych, którzy mieli

wykształcenie krótsze/niższe (36%) i dłuższe/wyższe (16%). Należy jednak zaznaczyć, że wystąpiła tu duża różnica międzysezonowa – w okresie zimowym było istotnie więcej osób z wyższym (niż średni) poziomem wykształceniem niż w okresie letnim. Osoby z wykształceniem podstawowym występowały bardzo rzadko.

Wykonywane przez respondentów zawody to przede wszystkim robotnik wykwalifikowany/pracownik sektora usług (23%). Istotnie mniej było uczniów/studentów, średniej kadry kierowniczej i pracowników administracyjno-biurowych (rząd wielkości dla tych grup po ok. 16-18%). Emeryci trafiali do próby jeszcze rzadziej (6%), niż wyższa kadra kierownicza/specjaliści (8%). Różnice udziałów dla grupy emerytów i wyższej kadry kierowniczej w stosunku do struktury wśród rezydentów polskich były znikome.

Trudno mówić o dominującym typie wielkości gospodarstwa domowego; gospodarstwa 3-4 osobowe stanowiły 48% i było to relatywnie nieco mniej niż w przypadku rezydentów polskich, większy był zaś trochę udział gospodarstw 2-osobowych. Respondentów tworzących 1-osobowe gospodarstwa domowe było 17%. Prawie 63% badanych nie miało dzieci, a osób z jednym dzieckiem było 26%.

Prawie połowa (49%) badanych oceniała poziom dochodów swojego gospodarstwa domowego jako trochę wyższy lub znacznie wyższy od przeciętnych. Tych, którzy oceniali swoją sytuację dochodową poniżej przeciętnej było zaledwie 6%. Wskazuje to na generalnie dobrą (lepszą niż wśród rezydentów polskich) samoocenę tych dochodów.

Zdecydowana większość (74%) uznała, że nie ma związków rodzinnych z Polską. Wśród tych, którzy mieli takie związki, najwięcej wskazało na oboje rodziców.

4. Wyniki badań, obrazujące charakter podróży, zachowania odwiedzających w trakcie jej trwania, poziom i charakter wydatków oraz oceny regionu

Z bardzo obszernego materiału zebrane podczas badań w niniejszym opracowaniu wybrano te elementy, które w najbardziej istotny sposób charakteryzują podróż, zachowania i opinie. Do takich elementów zaliczono miejsce stałego zamieszkania (kraj, województwo), sposób transportu, rodzaj bazy noclegowej, wskazywane cele podróży, miejsca uznawane za najbardziej atrakcyjne w Małopolsce, udział w wydarzeniach na terenie Małopolski, źródła zbieranych przed podróżą informacji, syntetyczną ocenę miejscowości, w której odbywało się badanie, poziom wydatków, stopień zadowolenia z pobytu/podróży oraz rekomendację odwiedzin miejscowości i regionu.

4.1. Stałe miejsce zamieszkania

Rezydenci polscy (tak turyści, jak i 1-dniowi odwiedzający) pochodzili ze wszystkich regionów Polski. Niemniej istnieje znaczna dysproporcja pomiędzy udziałem mieszkańców Polski Południowej i Północnej. Wielkości dla najczęściej reprezentowanych województw w tab. 5.

Tab. 5. Rozkład % województw będących stałym miejscem zamieszkania badanych rezydentów polskich; zrangowany wg odsetka wskazań wśród turystów

Lp.	Województwo	% wśród turystów	% wśród 1-dniowych
1	Mazowieckie	17,9	6,1
2	Śląskie	12,1	13,6
3	Małopolskie	10,0	44,3
4	Dolnośląskie	7,6	4,1
5	Podkarpackie	7,6	8,7
6	Wielkopolskie	7,4	3,6
7	Świętokrzyskie	6,6	5,3
8	Łódzkie	5,6	2,8
Pozostałe województwa		25,0	11,4
Razem		100,0	100,0

Wśród rezydentów zagranicznych znaleźli się przedstawiciele 46 państw, w tym 15 pozaeuropejskich. Najliczniej reprezentowani byli mieszkańcy Wielkiej Brytanii i Niemiec. Wielkości dla krajów o największym udziale w tab. 6.

Tab. 6. Kraj stałego miejsca zamieszkania badanych rezydentów zagranicznych

Lp.	Kraj	I. respondentów	Odsetek wśród badanych
1	Wlk. Brytania	275	21,8
2	Niemcy	219	17,3
3	Włochy	96	7,5
4	Słowacja	86	6,8
5	Francja	73	5,8
6	Austria	65	5,1
7	USA	64	5,1
8	Irlandia	61	4,8
9	Rosja	49	3,9
10	Hiszpania	43	3,4
Pozostałe kraje		233	18,4
Razem		1 264	100,0

4.2. Transport

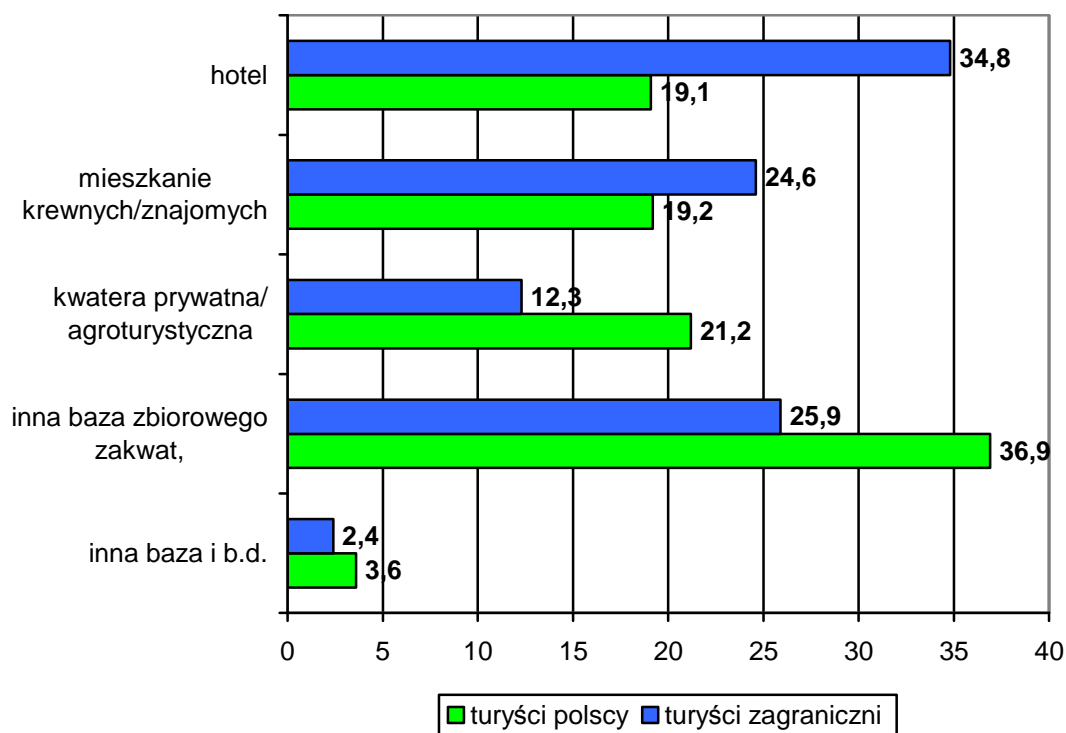
Rezydenci krajowi (tak odwiedzający 1-dniowi, jak i turyści) głównie wymieniali własny samochód jako środek transportu (ok. 61%) i nieznacznie częściej robili to odwiedzający 1-dniowi niż turyści. Na kolejnych miejscach był pociąg (z którego dwukrotnie częściej korzystali turyści), autobus kursowy i autokar wycieczkowy. Te dwa ostatnie środki lokomocji nieco częściej były wskazywane przez odwiedzających 1-dniowych.

Rezydenci zagraniczni najczęściej korzystali z samolotu (51%), w mniejszym z własnego samochodu (34%). Inne sposoby wykorzystywane były w niewielkim zakresie (poniżej 5%). Korzystanie z samolotu i samochodu było bardzo zróżnicowane w zależności od kraju stałego zamieszkania (np. goście z Irlandii, Wielkiej Brytanii i USA z samolotu skorzystali w ponad 85% przypadkach, dla rezydentów Niemiec i Austrii było to kilkanaście procent, a Słowacji 1%. Własne auto było z kolei dominującym środkiem transportu dla gości ze Słowacji, Austrii, Niemiec i Rosji, najrzadziej pojawiało się wśród respondentów z Irlandii i USA.

4.3. Baza noclegowa

Turyści polscy i zagraniczni korzystali z różnego rodzaju bazy noclegowej, zarówno zbiorowego, jak i indywidualnego zakwaterowania, a także z noclegów oferowanych przez znajomych bądź rodzinę. Tę zróżnicowaną i odmienną dla obu segmentów strukturę przedstawia rys. 2. Wśród tych, którzy korzystali z hoteli w obu segmentach badanych najczęściej wskazywano na obiekty 3*.

Rys. 2. Odsetek wskazań na rodzaje wykorzystywanej bazy noclegowej wśród rezydentów polskich – turystów i rezydentów zagranicznych

4.4. Główne cele pobytu

Respondenci we wszystkich badanych segmentach mieli możliwość deklaracji kilku celów odbywanej w trakcie badania podróży. Stąd suma wskazań przekracza 100%. Rezydenci zagraniczni nastawieni byli w dominującej mierze na wypoczynek i zwiedzanie zabytków, i choć wśród rezydentów polskich także wskazywano najczęściej na te cele, to częstotliwość wskazań wśród zagranicznych była wyższa. Na podkreślenie zasługuje też wyższy niż w segmentach polskich odsetek podających za powód przyjazdu odwiedzić krewnych lub/i znajomych, a także cel rozrywkowy (pobyt w pubach, klubach, restauracjach itp.). Częściej też rezydenci zagraniczni wskazywali na zakupy, rzadziej zaś na wędrowki (piesze, górskie, rowerowe) i cel religijny. Generalnie, mimo zasadniczych zbieżności w rozkładach wskazań dla wyodrębnionych segmentów badanych, widać też wiele różnic, tak między rezydentami polskimi i zagranicznymi, jak i w obu grupach rezydentów krajowych. Dane w tab. 7.

Tab. 7. Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o cele podróży w poszczególnych segmentach badanych; zrangowane wg odsetka wskazań wśród rezydentów polskich - turystów

Cel	% wskazań wśród		
	rezydentów polskich		rezydentów zagranicznych
	turystów	1-dniowych	
Wypoczynek	74,6	42,7	81,5
Zwiedzanie zabytków	41,2	32,0	51,7
Wędrówki piesze lub górskie	28,4	20,4	17,6
VFR ²	20,9	18,6	30,9
Rozrywka, pobyt w restauracjach	15,8	7,2	20,3
Narciarstwo zjazdowe	13,6	14,9	10,4
Cel zdrowotny	12,5	7,7	8,3
Sprawy służbowe/interesy	6,5	8,6	6,2
Cel religijny	6,0	9,2	4,4
Wędrówki rowerowe	5,0	3,6	2,1
Zakupy	4,9	8,0	11,9
Udział w imprezie kulturalnej	2,8	1,3	1,7
Udział w imprezie sportowej	2,3	2,8	2,2
Uprawianie innych sportów zimowych	0,5	0,5	0,4
Inne cele	4,9	4,5	2,9

4.5. Miejsca uznawane za najbardziej atrakcyjne w Małopolsce

Respondenci mogli wskazać 3 miejscowości, miejsca lub obiekty, które ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne w Małopolsce. Byli też proszeni o uszeregowanie ich według rangi ważności, co pozwoliło na ranking punktowy (wg reguły I m. – 3 pkt, II m. – 2 pkt, III m. – 1 pkt.). tabele 8 i 9 przedstawiają wyniki dla miejsc z największą liczbą punktów.

Tab. 8. Ranking miejscowości, miejsc i obiektów uznawanych za najbardziej atrakcyjne w Małopolsce przez rezydentów polskich;

Lp.	Miejscowość/miejsce/obiekt	Liczba punktów rezydenci polscy	
		turyści	odwiedzający 1-dniowi*
1	Kraków	3 403	3 059 (1)
2	Zakopane	2 170	1 810 (2)
3	Wawel	1 202	838 (4)
4	Wieliczka – kopalnia soli	1 077	930 (3)
5	Oświęcim – muzeum Auschwitz	739	643 (5)
6	Kraków – Rynek Starego Miasta	701	575 (6)
7	Wadowice	465	550 (7)
8	Krynica	267	248 (8)
9	Tatry i Tatrzański Park Narodowy	250	225 (9)
10	Kraków – Kazimierz	222	90 (19)
10	Szczawnica	222	192 (11)

*W przypadku odwiedzających 1-dniowych w nawiasach podano pozycję w rankingu dla tego segmentu.

² VFR – visit friends and/or relatives (odwiedziny przyjaciół i/lub rodziny)

Podkreślić trzeba dużą przewagę Krakowa nad wszystkimi innymi wskazaniami. Ankietowani turyści przyznali Krakowowi 46,5% możliwej maksymalnej liczby punktów, natomiast odwiedzający 1-dniowi 46,8%. Można oceniać, że miasto ma tę samą rangę atrakcyjności w obu badanych grupach rezydentów polskich.

Tab. 4.12. Ranking miejscowości, miejsc i obiektów uznawanych za najbardziej atrakcyjne w Małopolsce przez rezydentów zagranicznych;

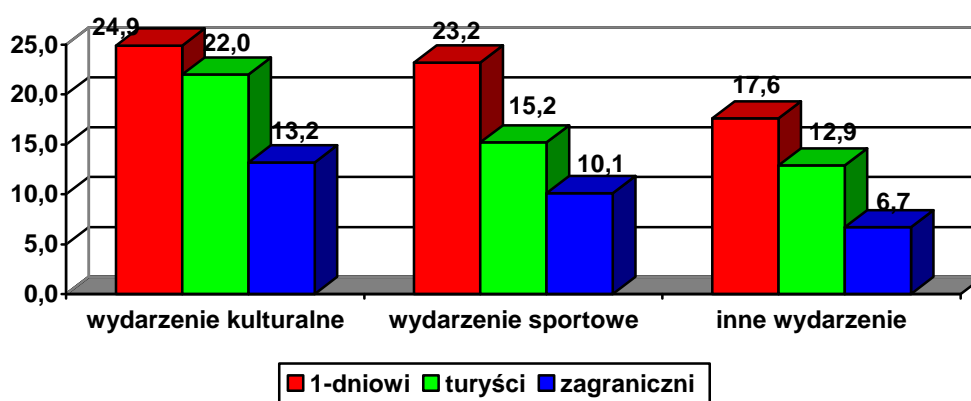
Lp.	Miejscowość/miejsce/obiekt	I. punktów
1	Kraków	1 762
2	Zakopane	998
3	Wawel	679
4	Wieliczka – kopalnia soli	474
5	Kraków – Rynek Starego Miasta	467
6	Oświęcim – muzeum Auschwitz	335
7	Kraków – Kazimierz	180
7	Wadowice	180
9	Kraków Kościół Mariacki	165
10	Szczawnica	75

W przypadku rezydentów zagranicznych Kraków miał jeszcze większą przewagę nad innymi wskazaniami niż wśród rezydentów krajowych; zgromadził 51,2% możliwych do uzyskania punktów.

4.6. Udział w wydarzeniach na terenie Małopolski

Badani byli proszeni o określenie swojego udziału w wydarzeniach kulturalnych, sportowych lub innych w ostatnich latach na terenie Małopolski. Uczestnictwo to było różne w poszczególnych segmentach i zależne od typu wydarzeń. Rozkład odpowiedzi na rys. 3.

Rys. 3. Deklarowany udział (w %) w wydarzeniach podczas aktualnej lub przeszłych podróży do Małopolski lub po Małopolsce wśród rezydentów polskich

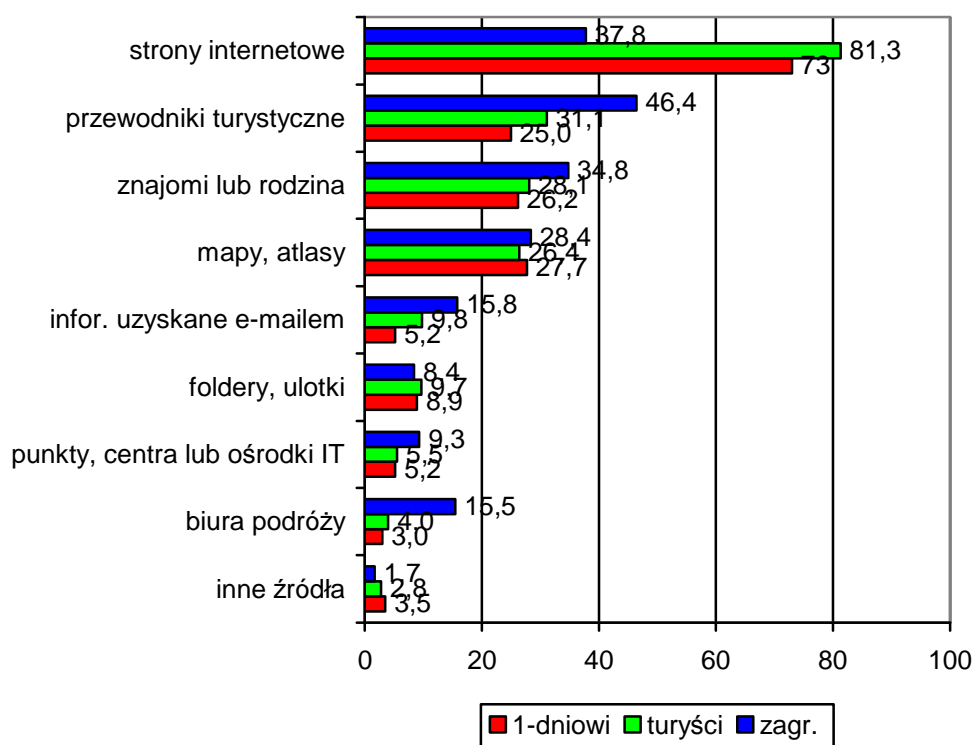
W zakresie wydarzeń kulturalnych stosunkowo największym „wzięciem” cieszyły się cykliczne imprezy muzyczne, plastyczne, filmowe itp., a także cykliczne wydarzenia związane z kulturą wybranych grup i/lub regionów. Wśród wydarzeń sportowych wybijającą się imprezą (w pewien sposób bezkonkurencyjną wobec innych) są konkursy skoków o Puchar Świata w Zakopanem. W grupie wydarzeń

innych najczęściej wymienianymi były krakowskie Juwenalia i powitania Nowego Roku na Rynku w Krakowie.

4.7. Źródła zbieranych przed podróżą informacji

W ankiecie pytano: "czy respondent przed obecną podróżą do Małopolski korzystał z jakiś źródeł informacji?", a jeśli tak to z jakich?. Najczęściej odpowiedzi twierdzącej udzielali rezydenci zagraniczni – 78%, nieco w rzadziej rezydenci polscy – turyści 72%, najrzadziej rezydenci polscy odwiedzający 1-dniowi – 51%. Wielkości te wydają się być logiczną konsekwencją celów, charakteru i czasu trwania podróży oraz jej relacji do miejsca stałego zamieszkania. Wśród tych, którzy odpowiedzieli twierdząco popularność poszczególnych typów źródeł była zróżnicowana, co przedstawiono na rys. 4.

Rys. 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie o źródła informacji, z jakich respondenci korzystali przed podróżą, podczas której byli ankietowani; odsetek wśród tych, którzy wskazywali na poszukiwanie informacji; rezydenci polscy turyści N=1830, rezydenci polscy odwiedzający 1-dniowi N=1150, rezydenci zagraniczni N=989

4.8. Syntetyczna ocena miejscowości, w której odbywało się badanie

Za miarę syntetycznej oceny miejscowości, w której odbywało się badania można uznać liczbę punktów na skali od 1 do 10, którą respondenci mieli przyznać. We wszystkich badanych segmentach ocena ta ukształtowała się stosunkowo wysoko, a różnice pomiędzy nimi nie są duże. Wśród rezydentów polskich – odwiedzających 1-dniowych średnia (ważona) wynosiła 8,4 pkt., w przypadku rezydentów polskich – turystów 8,6 pkt, a rezydentów zagranicznych 8,8 pkt.

W przypadku ocen konkretnych dziedzin podaży turystycznej (oferty turystycznej) najgorzej oceniono warunki dojazdu. W 10-cio stopniowej skali uzyskały one 6,6 pkt u rezydentów polskich i 7,1 pkt wśród zagranicznych. Bardzo wysoko oceniana była gościnność i życzliwość mieszkańców Małopolski – 8,9 pkt. wśród

rezydentów zagranicznych, 8,8 pkt. wśród turystów polskich i 8,7 pkt. wśród polskich odwiedzających 1-dniowych.

4.9. Poziom wydatków

Wśród rezydentów zagranicznych i polskich najczęściej wymienianymi rodzajami wydatków był zakup żywienia, pokrycie kosztów przejazdów, i biletów wstępu do atrakcji, a przypadku krajowych i zagranicznych turystów także zakwaterowania. Na uwagę zasługuje stosunkowo duży udział wskazań na wydatki na zakup pamiątek oraz pokrywanie kosztów pobytu w restauracjach, pubach, dyskotek itp. Wydatki rezydentów polskich najczęściej kształtowały się na poziomie: 300-500 PLN w przypadku turystów i 50-100 PLN w przypadku 1-dniowych. Na podstawie kwot deklarowanych średnie wydatki (średnia ważona) w gronie odwiedzających 1-dniowych wynosiły 278,8 PLN, a w gronie turystów – 755,6 PLN.

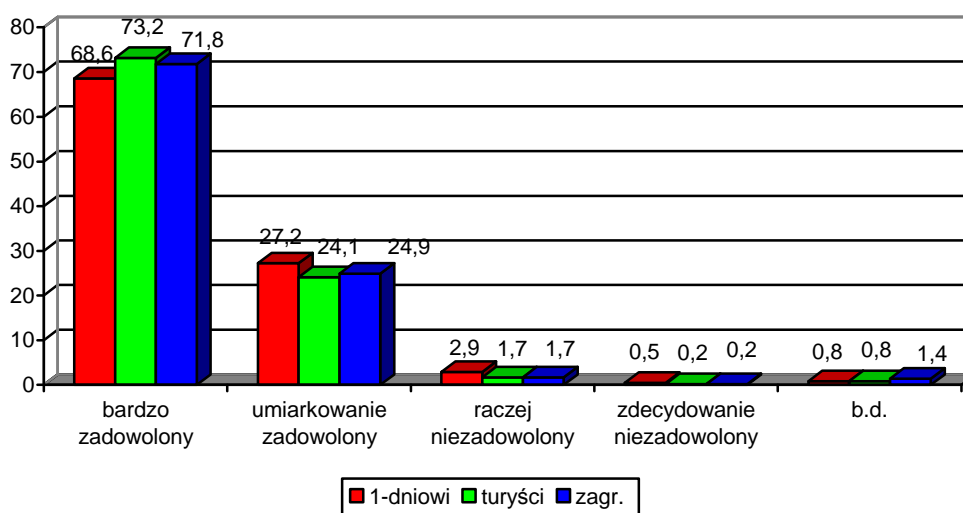
Wydatki ok. połowy rezydentów zagranicznych wahały się w przedziale 1000-3000 PLN. Mniej wydało 28%, a więcej ok. 19%. Średnie wydatki (średnia ważona) w tej grupie wynosiły 2 140,5 PLN.

Badani dostrzegali wysoką atrakcyjność oferowanych usług i towarów w Małopolsce; 87% rezydentów krajowych i 73% zagranicznych stwierdziło, że byłoby na co wydać pieniądze, gdyby mieli większe możliwości finansowe.

4.10. Stopień zadowolenia z pobytu/podróży

Do głównych powodów zadowolenia z podróży i pobytu na terenie Małopolski respondenci zaliczali walory historyczne i kulturowe regionu, estetykę napotykanym miejsc i krajobrazu, towarzystwo w podróży. Najczęściej wymieniane mankamenty to złe warunki dojazdu, zbyt duży tłok i zła pogoda. Ogólnie jednak ok. 70% badanych było z pobytu bardzo zadowolonych. Dane na rys. 5.

Rys. 5. Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie o stopień zadowolenia z pobytu/podróży w trakcie którego/której było prowadzone badanie

4.11. Rekomendację odwiedzin miejscowości i regionu

Ponad 60% badanych we wszystkich segmentach zdecydowanie chciałoby polecić swoim znajomym lub krewnym przyjazd do Małopolski, przy czym najwięcej takich osób było wśród rezydentów polskich – odwiedzających 1-dniowych (71%),

niedużo mniej wśród rezydentów polskich – turystów (69%), najdużo wśród rezydentów zagranicznych (63%). Zdecydowanie polecenie miejscowości, w której prowadzono badanie było podobnie deklarowane we wszystkich grupach, na poziomie od 59% do 64%.

4.12. Oddziaływanie reklamy:

Reklamę Małopolski widziała 53% badanych rezydentów polskich i prawie 44% zagranicznych, a główną jej formą/nośnikiem, z jakim stykali się respondenci we wszystkich 3 grupach był internet. Prócz tego rezydenci polscy najczęściej wskazywali na billboardy, prasę i TV, a zagraniczni na foldery, ulotki, billboardy i prasę (jako miejsca postrzegania reklam Małopolski).

5. Charakterystyka wybranych grup odwiedzających z zagranicy pod kątem tzw. profili narodowych i w układzie analizy porównawczej

Ta część raportu zawiera analizę cech rezydentów zagranicznych uczestniczących w badaniu. Ze względu na liczebność poszczególnych grup z krajów stałego zamieszkania wzięto pod uwagę 9 krajów o najliczniejszej reprezentacji. Są to (według liczebności grup):

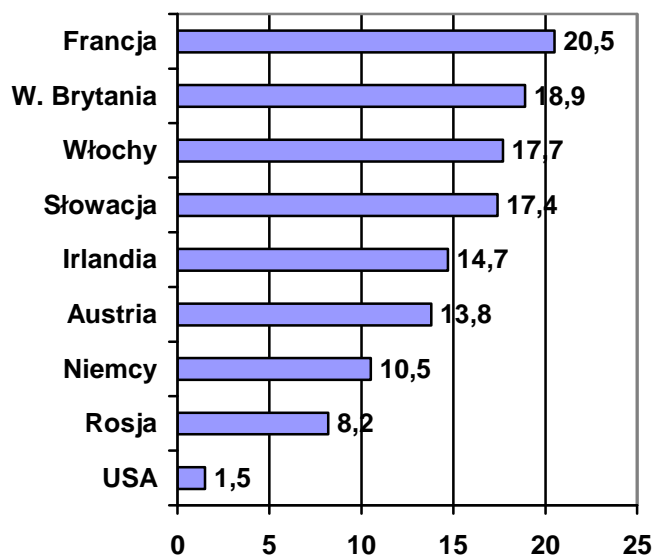
1. Wielka Brytania
2. Niemcy
3. Włochy
4. Słowacja
5. Francja
6. Austria
7. Stany Zjednoczone
8. Irlandia
9. Rosja

Liczba respondentów z pozostałych krajów nie pozwalała na przeprowadzenie operacji statystycznych uwzględniających wewnętrzne podziały (strukturę odpowiedzi) na minimalnym choćby poziomie poprawności.

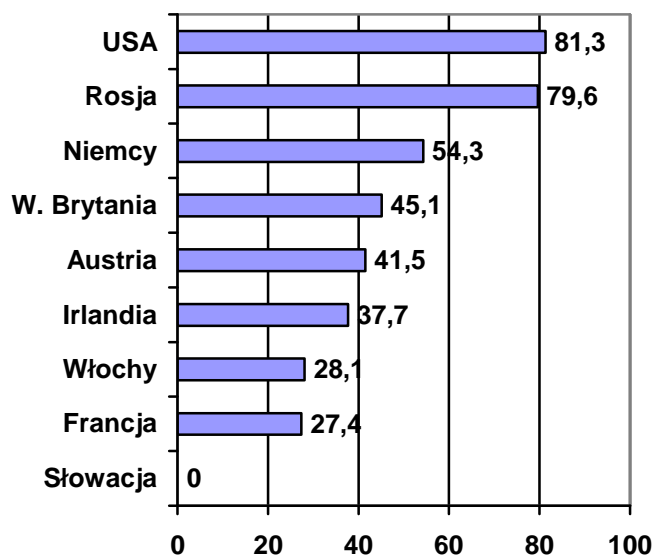
Analiza podzielona jest na 2 części. W pierwszej prezentowane są rozkłady występowania badanych cech dla reprezentantów wymienionych krajów. Uwzględnione zostały wszystkie ważniejsze warianty odpowiedzi (z pominięciem braku danych i niektórych kategorii o mniejszym lub nieistotnym znaczeniu). Ten zestaw danych pozwala na zorientowanie się w zakresie podstawowych cech podzbiorowości, jakie tworzą rezydenci poszczególnych krajów, ich rysach charakterystycznych, zachowaniach i ocenach.

Do obszarów analizy porównawczej wytypowano cechy istotnie różnicujące poszczególne grupy narodowe z krajów o największym udziale w badaniu. Dla zilustrowania różnic mających swoje źródło w uwarunkowaniach geograficznych, historycznych, kulturowych, etnicznych w streszczeniu zamieszczono rozkłady wybranych cech.

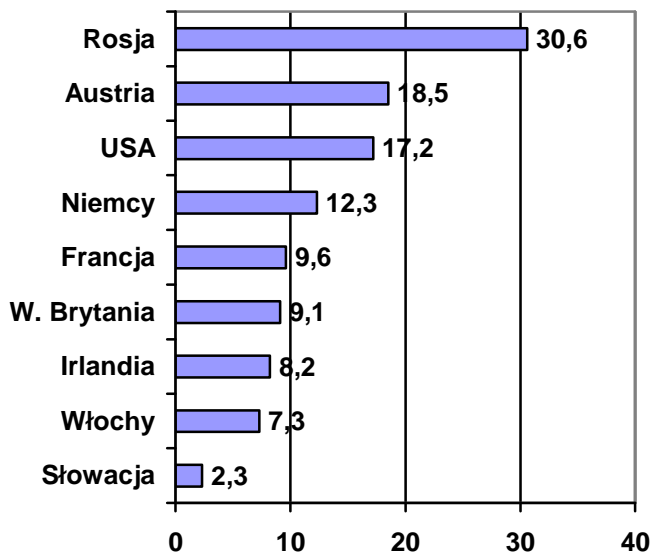
Rys. 6. Udział osób w wieku 15-24 lata (w %) w badanych segmentach zagranicznych

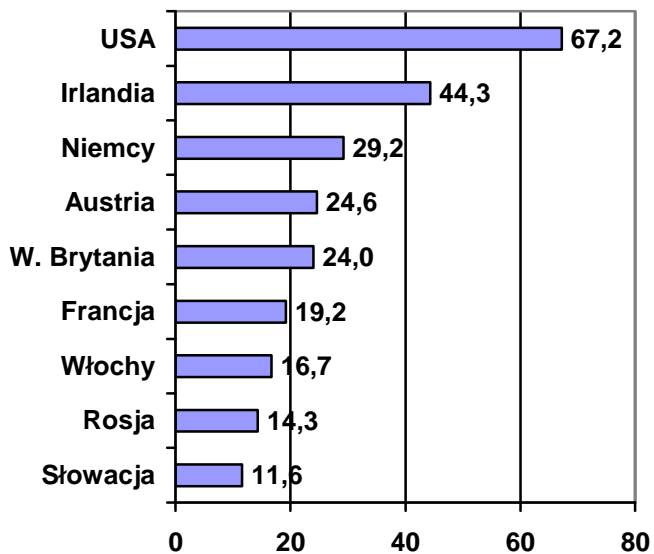
Rys. 7. Udział osób mieszkających w największych miastach (powyżej 500 tys. mieszkańców, w %) w badanych segmentach zagranicznych

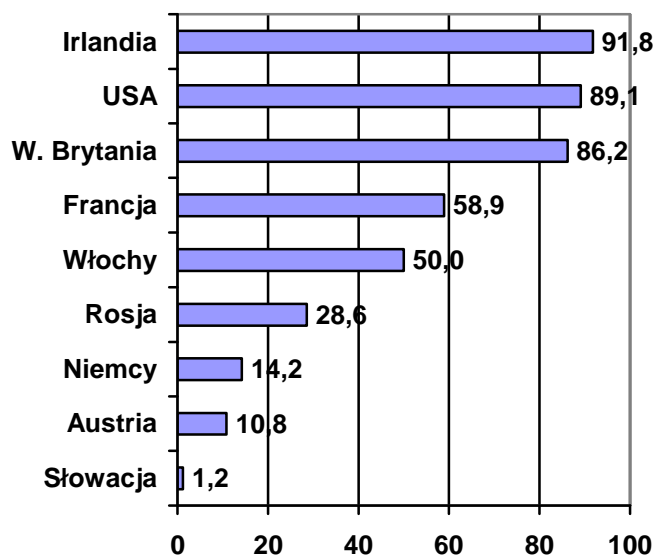
Rys. 8. Udział osób deklarujących poziom dochodów znacznie powyżej przeciętnych (w %) w badanych segmentach zagranicznych

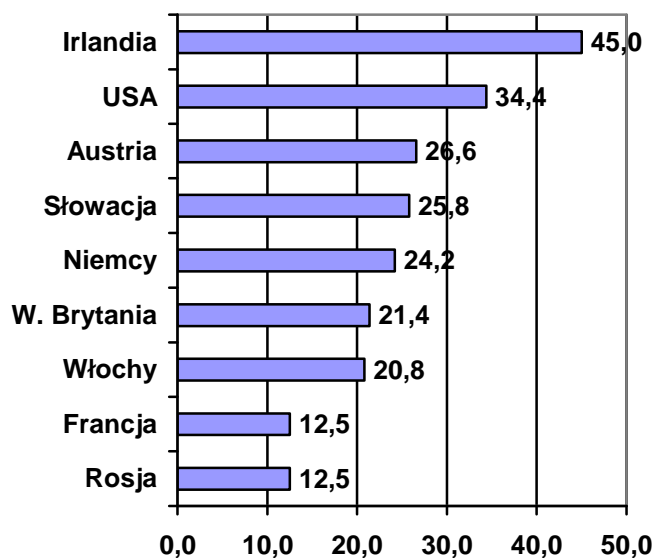
Rys. 9. Udział osób deklarujących „polskie korzenie” (w %) w badanych segmentach zagranicznych

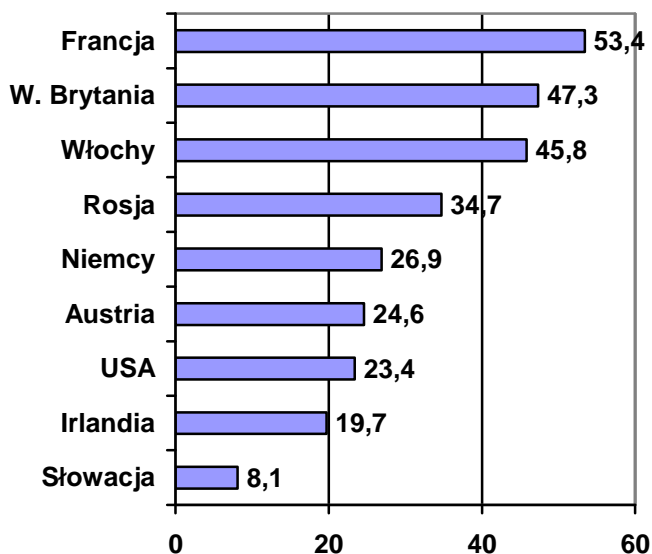
Rys. 10. Udział osób deklarujących przylot samolotem (w %) w badanych segmentach zagranicznych

Rys. 11. Udział osób deklarujących nocowanie w mieszkaniach krewnych lub znajomych (w %) w badanych segmentach zagranicznych

Rys. 12. Udział osób (w %) deklarujących, że są w Małopolsce po raz pierwszy w badanych segmentach zagranicznych

6. Przedstawienie tendencji w zakresie rozkładów badanych cech w dłuższym okresie

Analizie w tej części raportu poddanych zostało kilkanaście cech charakteryzujących badane zbiorowości w 2003 roku oraz w latach 2008-2011. Należą do nich:

- miejsce (kraj lub województwo) stałego zamieszkania;
- cechy społeczno-demograficzne (płeć, wiek, posiadanie „polskich korzeni” w przypadku rezydentów zagranicznych);
- główny cel i sposób organizacji podróży (w tym: wykorzystywane środki transportu, baza noclegowa, organizator wyjazdu i towarzystwo w podróży).

Ze względu na odmienność zbiorowości rezydentów krajowych i zagranicznych analiza uwzględnia statystyki w obu przekrojach.

Zebrane dane nie pozwalają na sformułowanie rzetelnych wniosków o rysujących się wyraźnie tendencjach. Zasadniczo mamy do czynienia z silną zmiennością uzyskanych wartości lub ze zmiennym kierunkiem zmian przekreślających wystąpienie bardziej stabilnych trendów.

Wydaje się, że przyczyn tych znaczących zmian wartości w uzyskiwanych rozkładach cech – w znacznej części przynajmniej – należy szukać w zjawiskach kryzysowych, w jakich znalazła się światowa, europejska oraz polska gospodarka i turystyka. W okresie 2008-2011 mamy do czynienia z silnymi (nie notowanymi wcześniej) przewartościowaniami na rynku turystycznym.

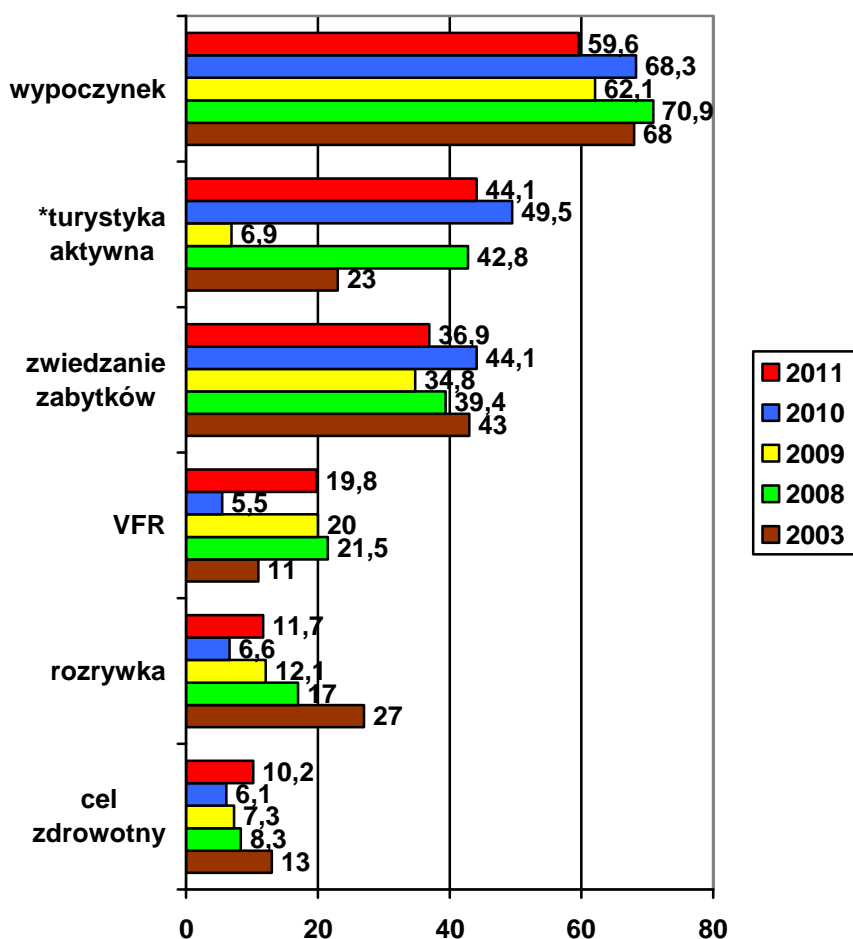
Jeszcze innym efektem zmian zachowań rezydentów polskich, które mogą istotnie rzutować na zmienną strukturę badanej populacji, a zatem i rozkład cech ją charakteryzujących, jest dynamiczny wzrost czarterowych (tzn. turystycznych/wakacyjnych) wyjazdów Polaków. Możemy za tym mówić o silnych zmianach w strumieniach popytowych przy uwzględnieniu agregacji geograficznej. Twierdzenie, że nie mogło to pozostać bez wpływu na zmiany strukturalne ruchu turystycznego w Małopolsce wydaje się uzasadnione.

Kolejnym czynnikiem rzutującym na dużą zmienność rozkładów może być zróżnicowana sytuacja w warunkach uprawiania narciarstwa. Wprawdzie dotyczy to tylko części próby, ale na tyle znaczącej, że musi być brane pod uwagę. Warunki śniegowe w górach Małopolski trudno uznać za stabilne. Nakłada się na to zmiana ekonomicznych parametrów wyjazdów narciarskich na Słowację (wprowadzenie euro w tym kraju i istotne zwiększenie kosztów pobytu). Wypadkowa tych zmian może przybierać różny kierunek i wartość.

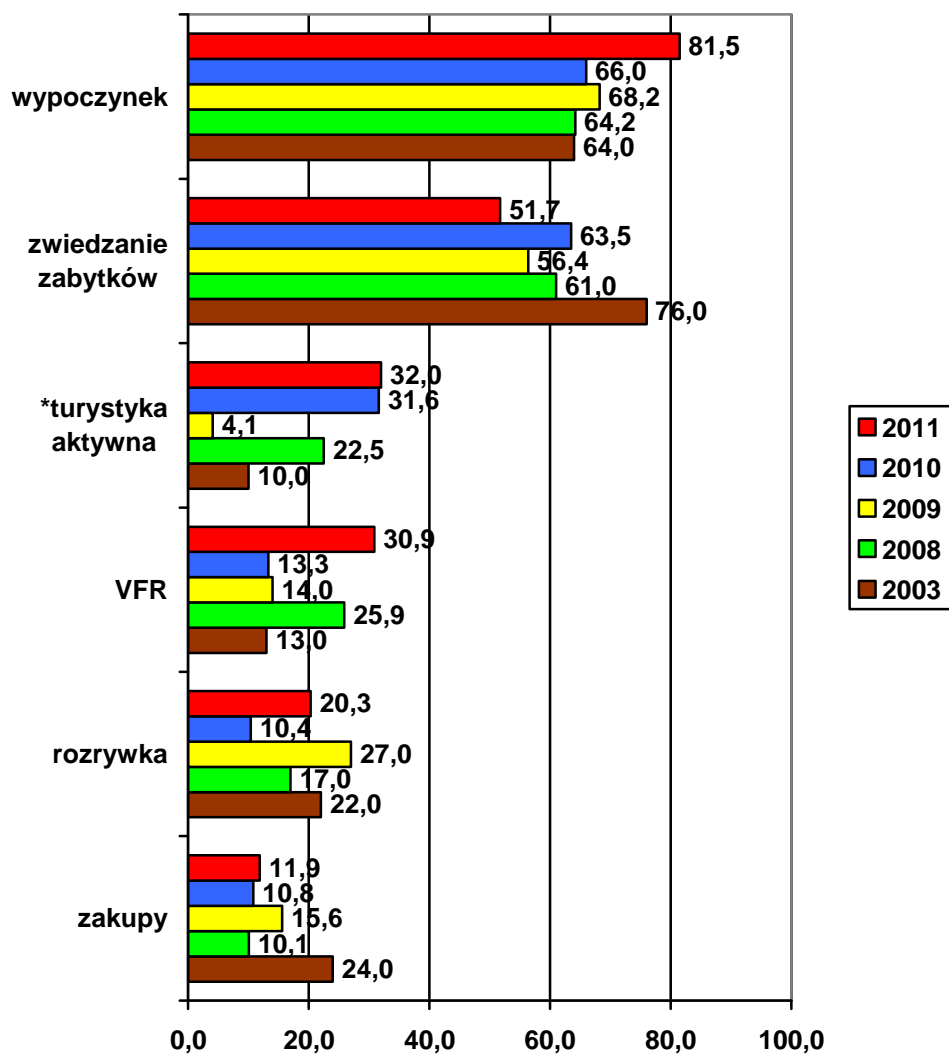
Powyższe uwagi skłaniają do stwierdzenia, że kluczowymi czynnikami wpływającymi na zmienność rozkładów cech w analizowanym okresie są mocno zmieniające się warunki otoczenia tj. sytuacja makroekonomiczna, sytuacja na innych rynkach i sytuacja w innych segmentach rynku turystycznego.

Dla zobrazowania tendencji w dłuższym okresie poniżej zamieszczono przykłady kilku zmiennych istotnie charakteryzujących badane zbiorowości

Rys. 13. Rozkład odpowiedzi (w %) na pytanie o cele podróży wśród rezydentów polskich w latach 2003 oraz 2008-2011

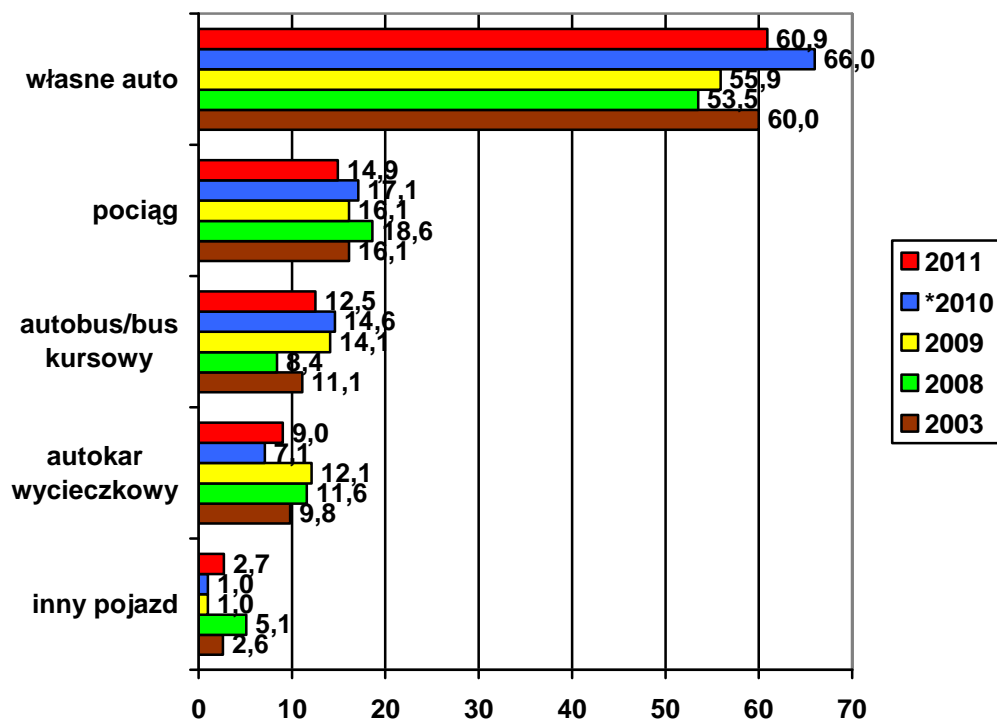

Rys. 14. Rozkład odpowiedzi (w %) na pytanie o cele podróży wśród rezydentów zagranicznych w latach 2003 oraz 2008-2011

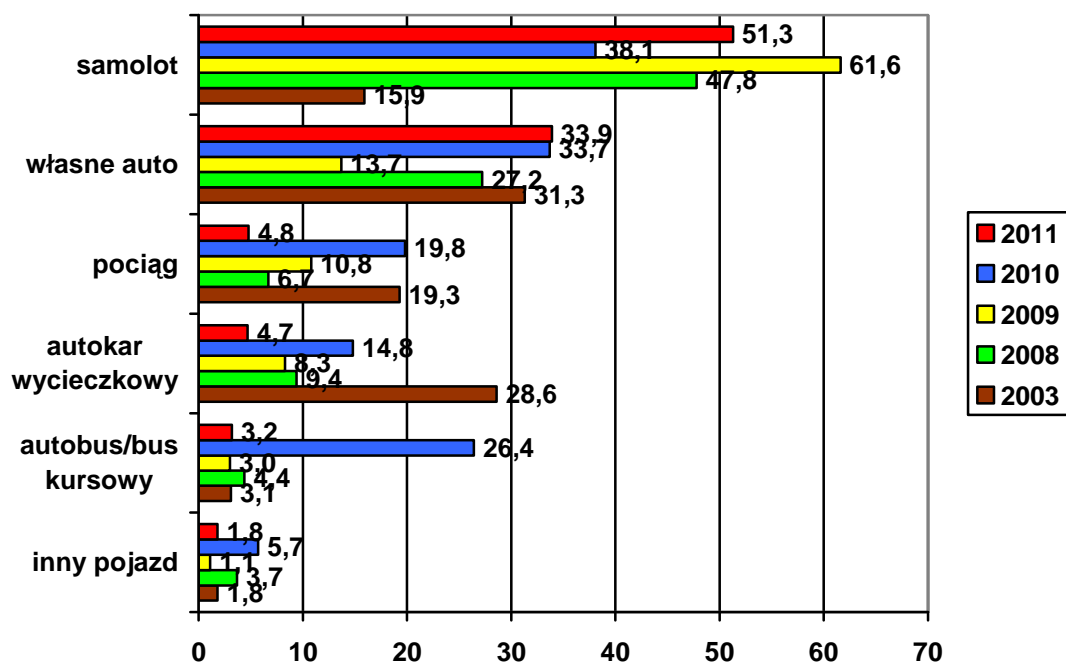
*Uwaga jak dla danych dot. rezydentów polskich.

Rys. 15. Środki transportu wykorzystywane w podróży do Małopolski i/lub po jej obszarze w latach 2003 oraz 2008-2011; rozkład w % dla rezydentów polskich

*W przypadku 2010 r. suma odsetek przekracza 100%.

Rys. 16. Środki transportu wykorzystywane w podróży do Małopolski i/lub po jej obszarze w latach 2003 oraz 2008-2011; rozkład w % dla rezydentów zagranicznych

*W przypadku 2010 r. suma odsetek przekracza 100%.

7. Podsumowanie i wnioski

7.1. W zakresie przebiegu i realizacji badań terenowych

7.1.1. Badania przeprowadzono we wszystkich zaplanowanych miejscach poboru próby w zrównoważonym stopniu w dniach roboczych i podczas weekendów. W każdym punkcie poboru próby badani byli rezydenci zagraniczni.

7.1.2. Łącznie zrealizowano 6 068 ankiet (na 6 000 zaplanowanych), z czego 1 264 wśród rezydentów zagranicznych (planowane minimum wynosiło 1 200) i 4 804 wśród rezydentów polskich (planowane minimum 4 800). Oznacza to realizację zakładanej próby w 101,1%.

7.1.3. Na podstawie przebiegu badania terenowego można stwierdzić, że zarówno w okresie zimowym, jak i letnim punkty doboru próby zostały zasadniczo wyznaczone właściwie i uwzględniały różne typy, formy i rodzaje ruchu turystycznego.

7.1.4. Specyfika ruchu turystycznego na terenie Małopolski związana m.in. z krótkimi wyjazdami na narty (w okresie zimowym), wędrówki piesze bądź rowerowe lub zwiedzanie atrakcyjnych obiektów położonych stosunkowo blisko miejsc stałego zamieszkania (co dotyczy zarówno mieszkańców Małopolski, jak i gości z sąsiednich województw) w pełni uzasadnia kontynuowanie badań w przyszłości z podziałem na dwa zasadnicze segmenty rezydentów polskich, tj. turystów (nocujących) i odwiedzających 1-dniowych.

7.2. W zakresie szacunków ruchu turystycznego na obszarze Małopolski

7.2.1. Instytut Turystyki szacuje w 2011 r. umiarkowany wzrost ruchu turystycznego na terenie województwa małopolskiego. W zakresie ruchu wszystkich odwiedzających wyniesie on 11,9 mln, tj. o 4,1% więcej niż w 2010 r.

7.2.2. Wzrost nastąpi także w liczbie turystów, których ogólna wielkość powinna osiągnąć 9 mln i będzie to więcej niż w 2010 r. o 3,1%, tempo wzrostu w segmencie krajowym i zagranicznym będzie bardzo zbliżone (odpowiednio 3,1% i 3,0%).

7.2.3. Całoroczny poziom wydatków uczestników ruchu turystycznego szacowany jest w 2011 r. na 11 mld PLN, z czego 92% tej kwoty będzie pochodzić od turystów, tylko 8% od odwiedzających 1-dniowych.

7.2.4. W umiarkowanym stopniu wzrośnie też ruch w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Kraków-Balice. Przy ok. 4% wzroście ruch osiągnie poziom 3 mln pasażerów.

7.3. W zakresie wyników badań terenowych

7.3.1. Stałe miejsce zamieszkania respondentów krajowych

Wśród turystów krajowych w badaniu najczęściej uczestniczyli mieszkańcy województwa mazowieckiego (17,9%) i śląskiego (12,1%) a na kolejnych miejscach znaleźli się mieszkańcy Małopolski (10,0%), Dolnego Śląska oraz Podkarpackiego (po 7,6%), Wielkopolski (7,4%), Świętokrzyskiego (6,6%) i Łódzkiego (5,6%). Najmniej respondentów (poniżej 3%) trafiło do próby z Polski Północnej. W przypadku odwiedzających 1-dniowych zdecydowanie przeważali mieszkańcy Małopolski, których było ponad 44%.

7.3.2. Stałe miejsce zamieszkania respondentów zagranicznych

W przypadku rezydentów zagranicznych najczęściej reprezentowani byli stali mieszkańcy Wielkiej Brytanii i Niemiec. Tylko mieszkańcy tych dwóch krajów mieli

udziały powyżej 10%. W przedziale 5-10% znaleźli się rezydenci z Włoch, Słowacji, Francji, Austrii, USA, Irlandii i Rosji. Umożliwiło to bardziej szczegółową analizę odwiedzających z tych krajów.

7.3.3. Środki transportu

Rezydenci krajowi głównie wymieniali własny samochód jako środek transportu (ok. 61%). Na kolejnych miejscach był pociąg (z którego dwukrotnie częściej korzystali turyści), autobus kursowy i autokar wycieczkowy. Te dwa ostatnie środki lokomocji nieco częściej były wskazywane przez odwiedzających 1-dniowych.

Rezydenci zagraniczni najczęściej korzystali z samolotu (51%), w mniejszym z własnego samochodu (34%). Inne sposoby wykorzystywane były w niewielkim zakresie (poniżej 5%).

7.3.4. Baza noclegowa

Wśród turystów krajowych równie często były wskazywane hotele, pensjonaty, kwatery prywatne, jak i mieszkanie u krewnych bądź znajomych (na poziomie 19-21%). Pozostałe rodzaje bazy były wskazywane znacznie rzadziej

Wśród turystów zagranicznych przeważały hotele (ponad 1/3 wskazań), ale pokaźna grupa (ok. 1/4) mieszkała u krewnych bądź znajomych. Z kwater prywatnych lub agroturystycznych korzystało 12% respondentów. Łącznie z noclegów poza bazą zbiorowego zakwaterowania skorzystało 37% badanych z zagranicy, tj. nieco więcej niż z hoteli.

7.3.5. Długość pobytu

W przypadku badanych rezydentów krajowych – turystów najczęściej deklarowanym czasem – długością pobytu – było 1-3 noce (prawie 47% ankietowanych w tym segmencie), na pobyt dłuższy 4-7 nocy wskazało 40% respondentów, przy średniej długości pobytu 5,5 nocy.

Rezydenci zagraniczni średnią długość pobytu mieli 6,1 nocy i 46% deklarowała pobyty w przedziale 4-7 nocy.

7.3.6. Cel podróży

Przy deklaracji celów podróży/pobytu przeważały wśród rezydentów krajowych (tak turystów, jak i odwiedzających 1-dniowych): wypoczynek, zwiedzanie zabytków i wędrowki piesze lub górskie, przy czym przewaga wypoczynku nad zwiedzaniem wśród turystów wynosiła 33 pkt proc. Wśród odwiedzających 1-dniowych różnica ta była znacznie mniejsza (ok. 11 pkt. proc.).

Wśród rezydentów zagranicznych zdecydowanie dominował wypoczynek (ponad 81% wskazań), w dalszej kolejności było poznawanie zabytków (52%) oraz odwiedzanie krewnych bądź znajomych (31%). Cel „rozrywka” (m.in. pobyt w restauracjach, pubach, klubach) wymieniła 1/5 ankietowanych.

7.3.7. Organizacja podróży

We wszystkich badanych segmentach ponad 80% respondentów organizowało sobie tę podróż samodzielnie. W przypadku rezydentów zagranicznych było to nawet 84%. Znikomy był udział biur podróży, dla rezydentów krajowych kształtował się na poziomie 1-2%, a dla rezydentów zagranicznych dotyczył tylko 6% ankietowanych tego segmentu. Ze względu na aktywność podmiotów gospodarczych w branży turystycznej nie jest to sytuacja korzystna.

7.3.8. Towarzystwo w podróży

Badanym w trakcie podróży z reguły towarzyszyło mniejsze lub większe grono znajomych bądź rodziny. Podróże samotne wskazało tylko ok. 20% rezydentów polskich (podobnie w obu badanych segmentach) i 16% rezydentów zagranicznych. Rodzina towarzyszyła badanym w około połowie przypadków we wszystkich segmentach (wśród odwiedzających 1-dniowych nieco rzadziej). Towarzystwo znajomych/przyjaciół było nieco mniejsze, a największa różnica miała miejsce wśród rezydentów polskich – turystów (13 pkt proc. mniej). Około 20% polskich rezydentów podróżowało z dziećmi. Rezydenci zagraniczni uzyskali wynik bardzo zbliżony do polskich (o 2 pkt proc. mniej).

7.3.9. Częstotliwość podróży

Wśród rezydentów polskich – turystów, tych którzy odwiedzają Małopolskę bardzo często było 20%, tych którzy odbywali taką podróż po raz pierwszy 12%. Wśród rezydentów polskich – odwiedzających 1-dniowych wariant „bardzo często” dotyczył 41% badanych, a pierwszy raz zadeklarowało 10%. Oznacza to zbliżoną wartość dla podróży „dziewiczych” w obu segmentach i bardzo istotną różnicę przy dużej częstotliwości podróży.

Wśród rezydentów zagranicznych ponad 37% respondentów stwierdziło, że jest w Małopolsce po raz pierwszy, a często lub bardzo często bywa tu ok. 1/4 badanych.

7.3.10. Miejsca, miejscowości i obiekty atrakcyjne

Rezydenci polscy (zarówno turyści, jak i odwiedzający 1-dniowi) wymienili prawie 300 obiektów, miejsc i miejscowości, które uważali za najbardziej atrakcyjne; rezydenci zagraniczni podali prawie 140 takich wskazań. W czołówce rankingu znalazły się miasta/miejscowości i obiekty związane z polską historią, tradycją i kulturą na czele z Krakowem, Zakopanem, Kopalnią Soli w Wieliczce, Muzeum w Oświęcimiu, Wawelem, Rynkiem Głównym w Krakowie i Wadowicami. Podobnie ułożyła się hierarchia w przewodzącej grupie wśród rezydentów zagranicznych. Ta grupa 7 najczęściej wymienianych atrakcji tworzy wyraźną czołówkę rankingu. Wśród walorów przyrodniczych respondenci najczęściej wskazywali Tatry (Tatrzański Park Narodowy) i Ojcowski Park Narodowy. Podkreślić także należy wyjątkowe znaczenie Krakowa jako syntezy i kwintesencji atrakcyjności Małopolski. Kraków jako całość uzyskał 47% możliwej maksymalnej liczby punktów wśród rezydentów polskich i 51% wśród zagranicznych, dystansując tym samym wszystkie inne wskazania.

7.3.11. Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i innych

Wśród rezydentów polskich turystów największą popularnością cieszyły się wydarzenia kulturalne (22%), nieco mniejszą sportowe (15%), najmniejszą inne (13%). Wśród rezydentów polskich odwiedzających 1-dniowych przewaga wskazań na wydarzenia kulturalne nad sportowymi była nieznaczna (25% do 23%). Na wyniki te niewątpliwie wpływ miały rozgrywane w Zakopanem konkursy skoków narciarskich (zawody o Puchar Świata i impreza specjalna, jaką było pożegnanie A. Małysza).

W zakresie wydarzeń kulturalnych stosunkowo największym „wzięciem” cieszyły się cykliczne imprezy muzyczne, plastyczne, filmowe itp., a także cykliczne wydarzenia związane z kulturą wybranych grup i/lub regionów

Wśród rezydentów zagranicznych także najczęściej wskazywano na uczestnictwo w imprezach kulturalnych (13%), rzadziej sportowych (10%), najrzadziej w innych

(7%). Oznacza to, że we wszystkich typach wydarzeń uczestnictwo wśród rezydentów zagranicznych było rzadziej wymienione niż wśród krajowych.

7.3.12. Informacja

Informacji przed podróżą najczęściej poszukiwali badani z zagranicy (78%), najmniej zaś krajowi 1-dniowi (zaledwie 51%). Rezydenci polscy – turyści z 72% wskazań byli w swych zachowaniach bardziej zbliżeni do rezydentów zagranicznych niż krajowych – odwiedzających 1-dniowych

W poszukiwaniu informacji rezydenci polscy korzystali w głównej mierze ze stron internetowych (na poziomie 70-80% wśród tych, którzy poszukiwali), natomiast zagraniczni częściej niż strony www wymieniali przewodniki turystyczne, a niewiele rzadziej wskazywano na rodzinę lub znajomych jako źródło poszukiwanej wiedzy. Rezydenci zagraniczni ze stron internetowych korzystali dwukrotnie rzadziej niż rezydenci polscy.

Wśród rezydentów zagranicznych i polskich – turystów najczęściej poszukiwano informacji o możliwości dojazdu, zakwaterowania i o atrakcyjnych obiektach. Wśród rezydentów polskich – odwiedzających 1-dniowych, gdzie generalnie poszukiwano informacji znacznie rzadziej stosunkowo największym zainteresowaniem cieszyły się: badanie możliwości dojazdu, atrakcyjnych obiektów i możliwości zwiedzania.

7.3.13. Miejsca, miejscowości i obiekty odwiedzane

W przypadku odpowiedzi na pytania o miejsca/miejscowości lub obiekty już odwiedzone bądź planowane do odwiedzenia wystąpiła zależność w postaci najczęstszego wskazywania takich miejsc przez rezydentów zagranicznych (prawie 75% badanych), najrzadszego przez polskich odwiedzających 1-dniowych (niecałe 45%). Rezydenci polscy – turyści, wśród których wskazało takie miejsca prawie 68% byli w swych zachowaniach bardziej podobni do rezydentów zagranicznych niż krajowych 1-dniowych. We wszystkich trzech segmentach wyraźną przewagę nad pozostałymi uzyskały wskazania na Kraków i Zakopane

7.3.14. Wydatki:

Wśród rezydentów zagranicznych i polskich najczęściej wymienianymi rodzajami wydatków był zakup żywienia, pokrycie kosztów przejazdów, i biletów wstępu do atrakcji, a przypadku krajowych i zagranicznych turystów także zakwaterowania.

Wydatki rezydentów polskich najczęściej kształtowały się na poziomie: 300-500 PLN w przypadku turystów i 50-100 PLN w przypadku 1-dniowych. Na podstawie kwot deklarowanych średnie wydatki (średnia ważona) w gronie odwiedzających 1-dniowych wynosiły 278,8 PLN, a w gronie turystów – 755,6 PLN.

Wydatki ok. połowy rezydentów zagranicznych wahały się w przedziale 1000-3000 PLN. Mniej wydało 28%, a więcej ok. 19%. Średnie wydatki (średnia ważona) w tej grupie wynosiły 2 140,5 PLN.

Badani dostrzegali wysoką atrakcyjność oferowanych usług i towarów w Małopolsce; 87% rezydentów krajowych i 73% zagranicznych stwierdziło, że byłoby na co wydać pieniądze, gdyby mieli większe możliwości finansowe.

7.3.15. Zadowolenie z podróży i pobytu:

Absolutna większość badanych we wszystkich segmentach deklarowała, że z tej podróży i pobytu jest bardzo zadowolona. W przypadku rezydentów polskich

odwiedzających 1-dniowych było to 2/3 ankietowanych, w przypadku turystów (krajowych i zagranicznych) 72-73%.

Pytani o mankamenty i powody niezadowolenia respondenci wskazywali przede wszystkim na zły stan infrastruktury transportowej. Wśród rezydentów polskich – turystów powodem niezadowolenia (lub mniejszego zadowolenia) była także zła pogoda oraz wysokie ceny.

Na pytanie o powody dużego zadowolenia wskazywano przede wszystkim na atrakcyjność historyczną, kulturową, przyrodniczo-krajobrazową, estetykę miejsca/krajobrazu w jakim znaleźli się odwiedzający, a także na dobrą infrastrukturę turystyczną i gościnność mieszkańców Małopolski (to przede wszystkim wśród rezydentów zagranicznych).

7.3.16. Ocena atrakcyjności:

Ocena na skali 10-punktowej atrakcyjności miejscowości, gdzie prowadzono badanie kształtowała się na poziomie od 8,4 pkt. (średnia ważona liczby wskazań) w przypadku odwiedzających 1-dniowych, przez 8,6 rezydentów polskich – turystów, do 8,8 przez rezydentów zagranicznych

W przypadku ocen konkretnych dziedzin podaży turystycznej (oferty turystycznej) najgorzej oceniono warunki dojazdu. W 10-cio stopniowej skali uzyskały one 6,6 pkt u rezydentów polskich i 7,1 pkt wśród zagranicznych. Bardzo wysoko oceniana była gościnność i życzliwość mieszkańców Małopolski – 8,9 pkt. wśród rezydentów zagranicznych, 8,8 pkt. wśród turystów polskich i 8,7 pkt. wśród polskich odwiedzających 1-dniowych.

Ponad 60% badanych we wszystkich segmentach zdecydowanie chciałaby polecić swoim znajomym lub krewnym przyjazd do Małopolski, przy czym najwięcej takich osób było wśród rezydentów polskich – odwiedzających 1-dniowych (71%), nieco mniej wśród rezydentów polskich – turystów (69%), najmniej wśród rezydentów zagranicznych (63%). Zdecydowanie polecenie miejscowości, w której prowadzono badanie było podobnie deklarowane we wszystkich grupach, na poziomie od 59% do 64%.

7.3.17. Oddziaływanie reklamy:

Reklamę Małopolski widziała 53% badanych rezydentów polskich i prawie 44% zagranicznych, a główną jej formą/nośnikiem, z jakim stykali się respondenci we wszystkich 3 grupach był internet. Prócz tego rezydenci polscy najczęściej wskazywali na billboardy, prasę i TV, a zagraniczni na foldery, ulotki, billboardy i prasę (jako miejsca postrzegania reklam Małopolski).